

2013. május 23., csütörtök

P7_TA(2013)0233

Ruanda: Victoire Ingabire ügye**Az Európai Parlament 2013. május 23-i állásfoglalása Ruandáról: Victoire Ingabire ügyéről (2013/2641(RSP))**

(2016/C 055/22)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, amelyet Ruanda 1975-ban ratifikált,
  - tekintettel az emberi jogok és a népek jogainak afrikai chartájára (ACHPR),
  - tekintettel a demokráciáról, a választásokról és a kormányzásról szóló afrikai chartára,
  - tekintettel az ENSZ és az Emberi Jogokkal és a Népek Jogaival Foglalkozó Afrikai Bizottság eszközeire, különösen az Afrikán belüli tisztességes tárgyaláshoz és jogi segítséghez való joggal kapcsolatos elvekre és iránymutatásokra,
  - tekintettel az E-010366/2012 számú, Victoire Ingebiréről szóló, írásbeli választ igénylő kérdésre Ashton alelnök/főképviseelő által 2013. február 4-én adott válasza,
  - tekintettel az egyrészlől az afrikai, karibi és csendes-óceáni (AKCS) államok csoportjának tagjai, másrészlől az Európai Közösség és tagállamai között létrejött, 2000. június 23-án Cotonouban aláírt partnerségi megállapodásra és különösen annak VII. mellékletére, amely az emberi jogok, a jogállamiságon alapuló demokrácia és az átlátható és elszámoltatható kormányzás előmozdítására szólít fel,
  - tekintettel a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni ENSZ-egyezményre,
  - tekintettel az Amnesty International „Veszélyben az igazságszolgáltatás: Victoire Ingabire elsőfokú pere” című, 2013. évi jelentésére,
  - tekintettel eljárási szabályzata 122 cikkének (5) bekezdésére és 110. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel Victoire Ingabire, a ruandai ellenzéki pártok koalíciójának, az Egyesült Demokratikus Erőknek (UDF ⁽¹⁾) az elnöke, 16 évnyi Hollandiában töltött száműzetés után 2010-ben hazatért Ruandába, hogy induljon az elnökválasztásokon;
- B. mivel Victoire Ingabirét, akit végül kizártak a választásokon való indulásból, 2010. október 14-én letartóztatták; mivel a választásokat a szavazatok 93 %-ával a leköszönő elnök, Paul Kagame, a Ruandai Hazafias Front (RPF) vezetője nyerte meg; mivel az UDF-nek nem volt lehetősége arra, hogy a 2010-es választások előtt politikai pártként regisztráltassa magát; mivel a többi ellenzéki párt hasonló elbánásban részesült;
- C. mivel Ingabire politikai tevékenysége egyebek között a jogállamiságra, a politikai egyesülés szabadságára és a ruandai nők szerepének megerősítésére helyezte a hangsúlyt;
- D. mivel az RPF Kagame elnök irányítása alatt továbbra is Ruanda domináns politikai pártja, amely egypártrendszeri keretek között ellenőrzi a közeletet, a ruandai hatóságok bírálóit pedig zaklatják, megfélemlítik és bebörtönzik;

(¹) Franciául: Forces démocratiques unifiées (FDU-Inkingi).

2013. május 23., csütörtök

- E. mivel 2012. október 30-án Victoire Ingabirét nyolc év börtönbüntetésre ítélték; mivel két felülvizsgált vádpont tekintetében elmarasztalták, négy másik tekintetében pedig felmentették; mivel bűnösnek találták abban, hogy összeesküvést szőtt a hatóságok terrorizmus általi megfélemlítésére, valamint hogy egy hutu lázadói csoporttal, a Demokratikus Erők Ruanda Felszabadításáért (FDLR) mozgalommal való állítólagos kapcsolatai miatt elvitatta a 1994. évi népirtás jelentőségét; mivel az ügyész életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását kérte;
- F. mivel 2013. március 25-én Victoire Ingabire fellebbviteli tárgyaláson vallomást tett, és kérte a bizonyítékok felülvizsgálatát;
- G. mivel az, hogy Victoire Ingabirét „népirtásra való felbujtás” és „megosztó ideológia” vádjával állították bíróság elé, jól illusztrálja, hogy a ruandai kormány nem tűri a politikai pluralizmust;
- H. mivel 2013 áprilisában, fellebbezésének a legfelsőbb bíróságon való tárgyalása során, miközben az ügyészség által felhozott hat vád tekintetében felmentették, újabb vádakkal elítélték, amelyek a jogi dokumentumokban nem szerepeltek, és amelyeket védője szerint a tárgyaláson nem is ismertettek; mivel a két új vád a történelemtagadás/revizionizmus és a hazaárulás;
- I. mivel az ügyészség négy tanúja és egy vádlott-társ 2013 májusában – azután, hogy 2012-ben a ruandai legfelsőbb bíróságon Victoire Ingabire ellen tanúskodott – közölte a legfelsőbb bírósággal, hogy tanúvallomásaikat meghamisították; mivel egy ismert emberi jogi szervezet aggodalmának adott hangot e személyek „hosszan tartó teljes elkülönítése” és „a beismerő vallomások kikényszerítése során alkalmazott kínzások” miatt;
- J. mivel a 2011-ben indult pert számos megfigyelő politikai indíttatásúnak tekinti; mivel a ruandai nemzeti jog és az igazságszolgáltatás olyan nemzetközi egyezményeket sért, amelyeknek Ruanda aláíró fele, különösen a ruandai kormány által 1997. július 16-án aláírt Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát és mindenekelőtt annak a véleménynyilvánítás és a gondolat szabadságára vonatkozó rendelkezéseit;
- K. mivel 2012. április 16. óta Ingabire bojkottálta a perét a néhány vádlott-társával – nevezetesen az FLDR volt tagjaival: Tharcisse Nditurunde alezredessel, Noël Habiyaremye alezredessel, Jean Marie Vianney Karuta századossal és Vital Uwumuremyi őrnaggyal – szemben alkalmazott megfélemlítés és jogellenes kihallgatási eljárások, valamint a bíróság azon döntése miatt, hogy lerövidíti a védelem egyik tanújának, Michel Habimana-nak a kihallgatását, aki a ruandai hatóságokat hamis bizonyítékok gyártásával vádolja; mivel e körülményeket a ruandai hatóságok nem erősítették meg;
- L. mivel a PS-Imberakuri párt alapítóját, Bernard Ntagandát négy év börtönbüntetésre ítélték a nemzetbiztonság veszélyeztetése, „megosztó ideológia” és engedély nélküli tiltakozások szervezésére irányuló kísérlet vádjával;
- M. mivel Victoire Ingabirét – két másik, jelenleg szintén Kigaliban bebörtönzött ruandai politikai személyiséggel, Bernard Ntagandával és Deogratias Mushyayidivel együtt – 2012. szeptember 13-án jelölték a gondolat szabadságáért káros Szaharov-díjra;
- N. mivel Ruanda aláíró fele a Cotonoui Megállapodásnak, amely kimondja, hogy az emberi jogok tiszteletben tartása az EU-AKCS együttműködés egyik alapvető eleme;
- O. mivel Ruandában súlyosan korlátozzák az alapvető emberi jogokat – többek között a politikai pluralizmust és a véleménynyilvánítás és az egyesülés szabadságát –, ami megnehezíti az ellenzéki pártok működését és azt, hogy az újságírók kritikus véleményeket fogalmazzanak meg;
- P. mivel a demokrácia megszilárdítása – ideértve az igazságszolgáltatás függetlenségét és az ellenzéki pártok közéletben való részvételét – alapvetően fontos, különösen a 2013. évi parlamenti választásokra és a 2017-ben esedékes elnökválasztásokra való tekintettel;
- Q. mivel az 1994. évi ruandai népirtás és polgárháború továbbra is negatív hatást gyakorol a térség stabilitására;

2013. május 23., csütörtök

1. mélyszégyen aggodalmának ad hangot a Victoire Ingabire elleni per elindítása miatt, amely – nem utolsósorban az ártatlanság vélelméhez való jogát tekintve – nem felelt meg a nemzetközi normáknak, és amely hamis bizonyítékokon és a korábban a kami táborban katonai őrizetben tartott vádlott-társak beismerő vallomásain alapult, amely táborban állítólag kínzást alkalmaztak beismerő vallomásuk kikényszerítésére;
2. határozottan elítéli a per politikai indíttatását, a politikai ellenzék bíróság elé állítását és a per kimenetelének megelőzését; felszólítja a ruandai bíróságokat, hogy biztosítsák Victoire Ingabire fellebbezésének gyors és tisztességes elbírálását, a ruandai és a nemzetközi jog szerinti normáknak megfelelően;
3. követeli az egyenlőség elvének fenntartását az azt biztosító intézkedések által, hogy mindkét fél – az ügyész és a védelem – azonos eljárási eszközökkel és esélyekkel tárhassa fel a per során a rendelkezésre álló tárgyi bizonyítékokat, és azonos esélyeket kapjon álláspontjának előadására; támogatja a bizonyítékok alaposabb vizsgálatát, többek között az arról való megbizonyosodást szolgáló módszereket, hogy a bizonyítékokat nem kínzás hatására szerezték;
4. felhívja az EU-t, hogy küldjön megfigyelőket Victoire Ingabire fellebbezési tárgyalásának nyomon követésére;
5. hangsúlyozza, hogy tiszteletben tartja a ruandai igazságszolgáltatási rendszer függetlenségét, ugyanakkor emlékezteti a ruandai hatóságokat, hogy az EU a Cotonou-i Megállapodás 8. cikke szerint Ruandával folytatott hivatalos politikai párbeszéd keretében aggodalmakat fogalmazott meg az emberi jogok és a tisztességes tárgyaláshoz való jog kellő tiszteletben tartása tekintetében;
6. emlékeztet arra, hogy a gyülekezés, az egyesülés és a véleménynyilvánítás szabadsága bármely demokrácia alapvető elemei, és úgy ítéli meg, hogy ezen elveket Ruandában súlyosan korlátozzák;
7. elítéli a politikai aktivisták, újságírók és emberi jogi aktivisták elnyomásának, megfélemlítésének és őrizetbe vételének valamennyi formáját; nyomatékosan felszólítja a ruandai hatóságokat, hogy haladéktalanul engedjék szabadon valamennyi olyan magánszemélyt és egyéb aktivistát, akit a véleménynyilvánítás, az egyesülés és a békés gyülekezés szabadságának gyakorlásáért vettek őrizetbe vagy ítélték el; e tekintetben nyomatékosan felszólítja a ruandai hatóságokat, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának garantálása érdekében igazítsák ki a nemzeti jogot;
8. nyomatékosan felszólítja a ruandai kormányt, hogy tegyen eleget a nemzetközi jognak, és tartsa tiszteletben az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatát, a Polgári és Politikai Jogok 1966. évi Nemzetközi Egyezségokmányát, valamint az emberi jogok és a népek jogainak afrikai chartáját;
9. emlékeztet arra, hogy a kínzás vagy a bántalmazás más formáinak alkalmazásával szerzett vallomások bármely eljárásban elfogadhatatlanok;
10. felszólítja a ruandai hatóságokat, hogy hathatósan vizsgálják ki a kínzásokra és egyéb emberi jogi visszaélésekre vonatkozó állításokat, és e bűncselekmények elkövetőit állítsák bíróság elé, mivel a büntetlenség nem fogadható el;
11. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az RPF hatalomra kerülése után 19 évvel és Kagame elnök újraválasztása után két évvel Ruandában továbbra sem működik egyetlen ellenzéki politikai párt sem;
12. felszólítja a ruandai hatóságokat, hogy biztosítsák a végrehajtó, a jogalkotó és a bírói hatalmi ág elválasztását és különösen az igazságszolgáltatás függetlenségét, valamint hogy a kölcsönös tisztelettel és a befogadó párbeszéddel mint a demokratikus folyamat részeivel összefüggésben segítsék elő az ellenzéki pártok részvételét a közéletben;
13. úgy véli, hogy a Victoire Ingabire elleni vádhoz felhasznált, a népiirtásra való felbujtásról szóló 2008. évi törvény politikai eszközként szolgált a kormány elleni bírálatok elhallgattatására;
14. felszólítja a ruandai kormányt, hogy vizsgálja felül a „népiirtásra való felbujtásról” szóló törvényt, és hozza azt összhangba Ruanda nemzetközi jogi kötelezettségeivel, továbbá hogy módosítsa a megkülönböztetés és a szektarianizmus mint bűncselekmény esetében alkalmazandó büntetésről szóló törvényt, és hozza azt összhangba Ruanda nemzetközi emberi jogi kötelezettségeivel;
15. hangsúlyozza, hogy a Victoire Ingabire elleni büntetőeljárás, amely Ruanda történetének egyik leghosszabbika, mind politikai, mind jogi értelemben jelentős, mivel próbára teszi a ruandai igazságszolgáltatás azon képességét, hogy a kiemelt politikai ügyeket tisztességes és független módon bírálja el;

2013. május 23., csütörtök

16. emlékezteti a ruandai hatóságokat arra, hogy a demokrácia a pluralista kormányzáson, a működő ellenzéken, a független médián és igazságszolgáltatáson, az emberi jogok tiszteletben tartásán, valamint a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadságának tiszteletben tartásán alapul; e tekintetben felszólítja Ruandát, hogy tartsa be e normákat, és javítson emberi jogi megítélésén;

17. hangsúlyozza, hogy a Ruandában folyó nemzetközi fejlesztési munkával összefüggésben sokkalta nagyobb hangsúlyt kell fektetni az emberi jogokra, a jogállamiságra, valamint az átlátható és reagálni képes kormányzásra; felhívja az EU-t, hogy a többi nemzetközi adományozóval együttműködve továbbra is fejtsen ki nyomást a ruandai emberi jogi reform elősegítése érdekében;

18. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az ENSZ Biztonsági Tanácsának, az ENSZ főtitkárának, az Afrikai Unió intézményeinek, a Kelet-afrikai Közösségnek, az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlésnek, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, Victoire Ingabire védőinek és Ruanda elnökének.
